શ્રી વિષ્ણુ સહસ્રનામ સ્તોત્રમ ॥

અથ ધ્યાનમ

શુક્લામ્બરધરં વિષ્ણું શશિવર્ણં ચતુર્ભુજમ ।
પ્રસન્નવદનં ધ્યાયેત સર્વ વિઘ્નોપશાન્તયે ॥

યસ્ય દ્વિરદવક્રાદ્યા: પારિષદ્યા: પર: શતમ ।
વિઘ્નં નિઘ્નન્તિ સતતં વિષ્વક્સેનં તમાશ્રયે ॥

વ્યાસં વસિષ્ઠનપ્તારં શક્તે: પૌત્રમકલ્મષમ ।
પરાશરાત્મજં વન્દે શુકતાતં તપોનિધિમ ॥

વ્યાસાય વિષ્ણુરૂપાય વ્યાસરૂપાય વિષ્ણવે ।
નમો વૈ બ્રહ્મનિધયે વાસિષ્ઠાય નમો નમ: ॥

અવિકારાય શુદ્ધાય નિત્યાય પરમાત્મને ।
સદૈક રૂપ રૂપાય વિષ્ણવે સર્વજિષ્ણવે ॥

યસ્ય સ્મરણમાત્રેણ જન્મસંસાર બન્ધનાત ।
વિમુચ્યતે નમસ્તસ્મૈ વિષ્ણવે પ્રભવિષ્ણવે ॥

ૐ નમો વિષ્ણવે પ્રભવિષ્ણવે

શ્રી વૈષમ્પાયન ઉવાચ

શ્રુત્વા ધર્માન અશેષેણ પાવનાનિ ચ સર્વષ: ।
યુધિષ્ઠિર: શાન્તનવં પુનરેવ અભ્યભાષત: ॥

www.YouSigma.com

યુધિષ્ઠિર ઉવાચ

કિમેકં દૈવતં લોકે કિં વાપ્યેકં પરાયણમ ।
સ્તુવન્તઃ કં કં અર્ચન્તઃ પ્રાપ્નુયુર્માનવાઃ શુભમ ॥

કો ધર્મઃ સર્વધર્માણાં ભવતઃ પરમો મતઃ ।
કિં જપન્મુચ્યતે જન્તુર્જન્મ સમ્સારબન્ધનાત ॥

શ્રી ભીષ્મ ઉવાચ

જગત્પ્રભુમ દેવદેવં અનન્તં પુરુષોત્તમમ ।
સ્તુવન્નામ સહસ્રેણ પુરુષઃ સતતોત્થિતઃ ॥

તમેવ ચાર્ચયન્નિત્યમ ભક્ત્યા પુરુષં અવ્યયમ ।
ધ્યાયન સ્તુવન્ન નમસ્યમ્શ્ચ યજમાનસ્તમેવ ચ ॥

અનાદિનિધનં વિષ્ણું સર્વલોક મહેશ્વરમ ।
લોકાધ્યક્ષં સ્તુવન્નિત્યં સર્વ દુઃખાતિગોભવેત ॥

બ્રહ્મણ્યં સર્વધર્મજ્ઞં લોકાનાં કીર્તિવર્ધનમ ।
લોકનાથં મહદ્ભૂતં સર્વભૂત ભવોદ્ભવમ ॥

એષ મે સર્વધર્માણાં ધર્મોટધિકતમો મતઃ ।
યદ્ભક્ત્યા પુન્ડરીકાક્ષં સ્તવૈરર્ચે નર સદા ॥

પરમં યો મહઃતેજઃ પરમં યો મહઃતપઃ ।
પરમં યો મહદ્બ્રમ્હ પરમં યઃ પરાયણમ ॥

પવિત્રાણાં પવિત્રમ યો મન્ગળાનામ ચ મન્ગળમ ।
દૈવતં દેવતાનાં ચ ભૂતાનાં યોટવ્યયઃ પિતા ॥

www.YouSigma.com

યત: સર્વાણિ ભૂતાનિ ભવન્ત્યાદિ યુગાગમે ।
યસ્મિંશ્ચ પ્રળયં યાન્તિ પુનરેવ યુગક્ષયે ॥

તસ્ય લોક પ્રધાનસ્ય જગન્નાથસ્ય ભૂપતે ।
વિષ્ણોર્નામ સહસ્રં મે શ્રુણુ પાપભયાપહમ ॥

યાનિ નામાનિ ગૌણાનિ વિખ્યાતાનિ મહાત્મન: ।
ઋષિભિ: પરિગીતાનિ તાનિ વક્ષ્યામિ ભૂતયે ॥

ઋષિર્નામ્નામ સહસ્રસ્ય વેદવ્યાસો મહા મુનિ: ।
છન્દોટનુષ્ટુપ તથા દેવો ભગવાન દેવકીસુત: ॥

અમ્રુતાંશૂદ્ભવો બીજં શક્તિર્દેવકિ નન્દન: ।
ત્રિસામા હ્રદયં તસ્ય શાન્ત્યર્ધે વિનિયુજ્યતે ॥

વિષ્ણું જિષ્ણું મહાવિષ્ણુમ પ્રભવિષ્ણુમ મહેશ્વરમ ।
અનેકરુપ દૈત્યાન્તં નમામિ પુરુષોત્તમં ॥

અસ્ય શ્રી વિષ્ણોર્દિવ્ય સહસ્રનામ સ્તોત્ર મહામન્ત્રસ્ય

શ્રી વેદવ્યાસો ભગવાન ઋષિ:

અનુષ્ટુપ છન્દ:

શ્રી મહા વિષ્ણુ: પરમાત્મા શ્રીમન્નારાયણો દેવતા

અમૃતાંશૂદ્ભવો ભાનુરિતિ બીજમ

દેવકી નન્દન: સ્રષ્ટેતિ શક્તિ:

ઉદ્ભવ: ક્ષોભણો દેવ ઈતિ પરમો મન્ત્ર:

www.YouSigma.com

શન્ખભૃન્નન્દકી ચક્રીતિ કીલકમ

શાઙ્ગર્ધન્વા ગદાધર ઈત્યસ્ત્રમ

રથાઙ્ગપાણિરક્ષોભ્ય ઈતિ નેત્રમ

ત્રિસામા સામગ: સામેતિ કવચમ

આનન્દં પરબ્રમ્હેતિ યોનિ:

ઋતુ: સુદર્શન: કાલ ઈતિ દિગ્બન્ધ:

શ્રી વિશ્વરૂપ ઈતિ ધ્યાનમ

શ્રી મહાવિષ્ણુ પ્રીત્યર્થે સહસ્રનામ જપે વિનિયોગ:

ધ્યાનમ

ક્ષીરોદન્વત્પ્રદેશે શુચિમણિ વિલસત સૈક્યતેર્મૌક્તિકાનાં

માલાલ્કૃપ્તાસનસ્થ: સ્ફટિકમણિ નિભૈર્મૌક્તિકૈર્મણ્ડિતાઙ્ગ: ।

શુભ્રૈરભ્રૈરદભ્રૈરુપરિ વિરચિતૈર્મુક્તપીયૂષ વર્ષૈ:

આનન્દી ન: પુનિયાદરિનલિનગદા શઙ્ખપાણિર્મુકુન્દ: ॥

ભૂ: પાદૌ યસ્ય નાભિર્વિયદસુરનિલશ્ચન્દ્ર સૂર્યૌ ચ નેત્રે ।
કર્ણા વાશા: શિરો દ્યૌર્મુખમપિ દહનો યસ્ય વાસ્તેયમબ્ધિ: ।

અન્ત:સ્થં યસ્ય વિશ્વં સુર નર ખગ ગોભોગિ ગન્ધર્વ દૈત્યૈ: ।
ચિત્રં રંરમ્યતે તમ ત્રિભુવન વપુષં વિષ્ણુમીશં નમામિ ॥

www.YouSigma.com

ૐ નમો ભગવતે વાસુદેવાય

શાન્તાકારં ભુજગશયનં પદ્મનાભં સુરેશં ।
વિશ્વાધારં ગગન સદૃશં મેઘવર્ણ શુભાઙ્ગં ॥

લક્ષ્મીકાન્તં કમલનયનં યોગિહ્રધ્યાનગમ્યં ।
વન્દે વિષ્ણું ભવભયહરં સર્વલોકૈકનાથં ॥

મેઘશ્યામં પીતકૌશેયવાસં શ્રી વત્સાઙ્કં કૌસ્તુભોદ્ભાસિતાઙ્ગં ।
પુણ્યોપેતં પુન્ડરીકાયતાક્ષં વિષ્ણું વન્દે સર્વલોકૈક નાથમ ॥

નમઃ સમસ્ત ભૂતાનામ આદિ ભૂતાય ભૂભૃતે ।
અનેક રૂપ રૂપાય વિષ્ણવે પ્રભ વિષ્ણવે ॥

સશઙ્ખચક્રં સકિરીટ કુણ્ડલં સપીત વસ્ત્રં સરસીરુહેક્ષણં ।
સહાર વક્ષસ્થલ શોભિ કૌસ્તુભં નમામિ વિષ્ણું શિરસા ચતુર્ભુજમ॥

છાયાયાં પારિજાતસ્ય હેમ સિંહાસનોપરિ
આસીનં અમ્બુદઃ શ્યામં આયતાક્ષં અલન્કૃતં

ચન્દ્રાનનં ચતુર્બાહું શ્રીવત્સાઙ્કિત વક્ષસં
રુક્મિણી સત્યભામાભ્યાં સહિતં કૃષ્ણમાશ્રયે

ૐ

વિશ્વં વિષ્ણુર્વષટ્કારો ભૂતભવ્ય ભવત્પ્રભુઃ ।
ભૂત કૃદ્ભૂત ભૃદ્ભાવો ભૂતાત્મા ભૂત ભાવનઃ॥ 1

પૂતાત્મા પરમાત્મા ચ મુક્તાનાં પરમા ગતિઃ ।
અવ્યયઃ પુરુષઃ સાક્ષી ક્ષેત્રજ્ઞોટક્ષર એવ ચ॥ 2

www.YouSigma.com

યોગો યોગવિદાં નેતા પ્રધાન પુરુષેશ્વર: ।
નારસિંહવપુ: શ્રીમાન કેશવ: પુરુષોત્તમ:॥ 3

સર્વ: શર્વ: શિવ: સ્થાણુર્ભૂતાદિર્નિધિરવ્યય: ।
સંભવો ભાવનો ભર્તા પ્રભવ: પ્રભુરીશ્વર: ॥ 4

સ્વયંભૂ: શમ્ભુરાદિત્ય: પુષ્કરાક્ષો મહાસ્વન: ।
અનાદિ નિધનો ધાતા વિધાતા ધાતુરુત્તમ: ॥ 5

અપ્રમેયો હૃષીકેશ: પદ્મનાભોટમરપ્રભુ: ।
વિશ્વકર્મા મનુસ્ત્વષ્ટા સ્થવિષ્ઠ: સ્થવિરો ધ્રુવ: ॥ 6

અગ્રાહ્ય: શાશ્વત: કૃષ્ણો લોહિતાક્ષ: પ્રતર્દન: ।
પ્રભૂત સ્ત્રિકકુબ્ધામ પવિત્રં મઙ્ગળં પરમ ॥ 7

ઈશાન: પ્રાણદ: પ્રાણો જ્યેષ્ઠ: શ્રેષ્ઠ: પ્રજાપતિ: ।
હિરણ્યગર્ભો ભૂગર્ભો માધવો મધુસૂદન:॥ 8

ઈશ્વરો વિક્રમી ધન્વી મેધાવી વિક્રમ: ક્રમ: ।
અનુત્તમો દુરાધર્ષ: કૃતજ્ઞ: કૃતિરાત્મવાન ॥ 9

સુરેશ: શરણં શર્મ વિશ્વરેતા: પ્રજાભવ: ।
અહ: સંવત્સરો વ્યાલ: પ્રત્યય: સર્વદર્શન: ॥ 10

અજ: સર્વેશ્વર: સિદ્ધ: સિદ્ધિ: સર્વાદિરચ્યુત: ।
વૃષાકપિરમેયાત્મા સર્વયોગવિનિ:સૃત: ॥ 11

વસુર્વસુમના: સત્ય: સમાત્માટસમ્મિત: સમ: ।
અમોઘ: પુન્ડરીકાક્ષો વૃષકર્મા વૃષાકૃતિ: ॥ 12

www.YouSigma.com

રુદ્રો બહુશિરા બભ્રુર્વિશ્વયોનિઃ શુચિશ્રવાઃ ।
અમૃતઃ શાશ્વતઃ સ્થાણુર્વરારોહો મહાતપાઃ ॥ 13

સર્વગઃ સર્વવિદ્ભાનુઃ વિશ્વક્સેનો જનાર્દનઃ ।
વેદો વેદવિદવ્યઙ્ગો વેદાઙ્ગો વેદવિત કવિઃ ॥ 14

લોકાધ્યક્ષઃ સુરાધ્યક્ષો ધર્માધ્યક્ષઃ કૃતાકૃતઃ ।
ચતુરાત્મા ચતુર્વ્યૂહશ્ચતુર્દંષ્ટ્રશ્ચતુર્ભુજઃ ॥ 15

ભ્રાજિષ્ણુર્ભોજનં ભોક્તા સહિષ્ણુર્જગદાદિજઃ ।
અનઘો વિજયો જેતા વિશ્વયોનિઃ પુનર્વસુઃ ॥ 16

ઉપેન્દ્રો વામનઃ પ્રાંશુરમોઘઃ શુચિરૂર્જિતઃ ।
અતીન્દ્રઃ સન્ગ્રહઃ સર્ગો ધૃતાત્મા નિયમો યમઃ ॥ 17

વેદ્યો વૈદ્યઃ સદા યોગી વીરહા માધવો મધુઃ ।
અતીન્દ્રિયો મહામાયો મહોત્સાહો મહાબલઃ ॥ 18

મહાબુદ્ધિર્મહાવીર્યો મહાશક્તિર્મહાદ્યુતિઃ ।
અનિર્દેશ્યવપુઃ શ્રીમાન અમેયાત્મા મહાદ્રિધૃક ॥ 19

મહેષ્વાસો મહીભર્તા શ્રીનિવાસઃ સતાં ગતિઃ ।
અનિરુદ્ધઃ સુરાનન્દો ગોવિન્દો ગોવિદાં પતિઃ ॥ 20

મરીચિર્દમનો હંસઃ સુપર્ણો ભુજગોત્તમઃ ।
હિરણ્યનાભઃ સુતપાઃ પદ્મનાભઃ પ્રજાપતિઃ ॥ 21

અમૃત્યુઃ સર્વદૃક સિંહઃ સન્ધાતા સન્ધિમાન સ્થિરઃ ।
અજો દુર્મર્ષણઃ શાસ્તા વિશ્રુતાત્મા સુરારિહા ॥ 22

www.YouSigma.com

ગુરુર્ગુરુતમો ધામ સત્ય: સત્ય પરાક્રમ: ।
નિમિષોટનિમિષ: સ્રગ્વી વાચસ્પતિ રુદારધી: ॥ 23

અગ્રણીર્ગ્રામણી: શ્રીમાન ન્યાયો નેતા સમીરણ: ।
સહસ્રમૂર્ધા વિશ્વાત્મા સહસ્રાક્ષ: સહસ્રપાત ॥ 24

આવર્તનો નિવૃત્તાત્મા સંવૃત: સમ્પ્રમર્દન: ।
અહ: સંવર્તકો વહ્નિરનિલો ધરણીધર: ॥ 25

સુપ્રસાદ: પ્રસન્નાત્મા વિશ્વ ધૃગ્વિશ્વ ભુગ્વિભુ: ।
સત્કર્તા સત્કૃત: સાધુર્જહ્નુર્નારાયણો નર: ॥ 26

અસન્ખ્યેયોટપ્રમેયાત્મા વિશિષ્ટ શિષ્ટ કૃચ્છુચિ:
સિદ્ધાર્થ: સિદ્ધસંકલ્પ: સિદ્ધિદ: સિદ્ધિ સાધન: ॥ 27

વૃષાહી વૃષભો વિષ્ણુર્વૃષપર્વા વૃષોદર: ।
વર્ધનો વર્ધમાનશ્ચ વિવિક્ત: શ્રુતિસાગર: ॥ 28

સુભુજો દુર્ધરો વાગ્મી મહેન્દ્રો વસુધો વસુ: ।
નૈકરૂપો બૃહદ્રૂપ: શિપિવિષ્ટ: પ્રકાશન: ॥ 29

ઓજસ્તેજો દ્યુતિધર: પ્રકાશાત્મા પ્રતાપન: ।
ઋદ્ધ: સ્પષ્ટાક્ષરો મન્ત્રશ્ચન્દ્રાંશુર્ભાસ્કરદ્યુતિ: ॥ 30

અમૃતાંશૂદ્ભવો ભાનુ: શશબિન્દુ: સુરેશ્વર: ।
ઔષધં જગત: સેતુ: સત્યધર્મ પરાક્રમ: ॥ 31

ભૂતભવ્ય ભવન્નાથ: પવન: પાવનોટનલ: ।
કામહા કામ કૃત્કાન્ત: કામ: કામપ્રદ: પ્રભુ: ॥ 32

www.YouSigma.com

યુગાદિ કૃધુગાવર્તો નૈકમાયો મહાશન: ।
અદૃશ્યો વ્યક્તરૂપશ્ચ સહસ્રજિદનન્તજિત ॥ 33

ઈષ્ટોટવિશિષ્ટ શિષ્ટેષ્ટ: શિખણ્ડી નહુષો વૃષ: ।
ક્રોધહા ક્રોધકૃત્કર્તા વિશ્વબાહુર્મહીધર: ॥ 34

અચ્યુત: પ્રથિત: પ્રાણ: પ્રાણદો વાસવાનુજ: ।
અપાંનિધિરધિષ્ઠાનમ અપ્રમત્ત: પ્રતિષ્ઠિત: ॥ 35

સ્કન્દ: સ્કન્દધરો ધુર્યો વરદો વાયુવાહન: ।
વાસુદેવો બૃહદ્ભાનુ: આદિદેવ: પુરન્દર: ॥ 36

અશોક: સ્તારણ: સ્તાર: શૂર: શૌરિર્જનેશ્વર: ।
અનુકૂલ: શતાવર્ત: પદ્મી પદ્મનિભેક્ષણ: ॥ 37

પદ્મનાભોટરવિન્દાક્ષ: પદ્મગર્ભ શરીરભૃત ।
મહર્દ્ધિર ઋદ્ધો વૃદ્ધાત્મા મહાક્ષો ગરુડધ્વજ: ॥ 38

અતુલ: શરભો ભીમ: સમયજ્ઞો હવિર્હરિ: ।
સર્વ લક્ષણ લક્ષણ્યો લક્ષ્મીવાન સમિતિઞ્જય: ॥ 39

વિક્ષરો રોહિતો માર્ગો હેતુર્દામોદર સહ: ।
મહીધરો મહાભાગો વેગવાનમિતાશન: ॥ 40

ઉદ્ભવ: ક્ષોભણો દેવ: શ્રીગર્ભ: પરમેશ્વર: ।
કરણં કારણં કર્તા વિકર્તા ગહનો ગુહ: ॥ 41

વ્યવસાયો વ્યવસ્થાન: સંસ્થાન: સ્થાનદો ધ્રુવ: ।
પરર્દ્ધિ: પરમ સ્પષ્ટ સ્તુષ્ટ: પુષ્ટ: શુભેક્ષણ: ॥ 42

www.YouSigma.com

રામો વિરામો વિરજો માર્ગો નેયો નયોટનય: ।
વીર: શક્તિમતાં શ્રેષ્ઠો ધર્મો ધર્મ વિદુત્તમ: ॥ 43

વૈકુન્ઠ: પુરુષ: પ્રાણ: પ્રાણદ: પ્રણવ: પૃથુ: ।
હિરણ્યગર્ભ શત્રુઘ્નો વ્યાપ્તો વાયુરધોક્ષજ: ॥ 44

ઋતુ: સુદર્શન: કાલ: પરમેષ્ઠી પરિગ્રહ: ।
ઉગ્ર: સંવત્સરો દક્ષો વિશ્રામો વિશ્વદક્ષિણ: ॥ 45

વિસ્તાર: સ્થાવરસ્થાણુ: પ્રમાણં બીજમવ્યયમ ।
અર્થોટનર્થો મહાકોશો મહાભોગો મહાધન: ॥ 46

અનિર્વિણ્ણ: સ્થવિષ્ટો ભૂ: ધર્મયૂપો મહામખ: ।
નક્ષત્રનેમિર્નક્ષત્રી ક્ષમ: ક્ષામ: સમીહન: ॥ 47

યજ્ઞ ઈજ્યો મહેજ્યશ્ચ ક્રતુ: સત્રં સતાં ગતિ: ।
સર્વદર્શી વિમુક્તાત્મા સર્વજ્ઞો જ્ઞાનમુત્તમમ ॥ 48

સુવ્રત: સુમુખ: સૂક્ષ્મ: સુઘોષ: સુખદ: સુહૃત ।
મનોહરો જિતક્રોધો વીરબાહુર્વિદારણ: ॥ 49

સ્વાપન: સ્વવશો વ્યાપી નૈકાત્મા નૈકકર્મકૃત ।
વત્સરો વત્સલો વત્સી રત્નગર્ભો ધનેશ્વર: ॥ 50

ધર્મગુબ્ધર્મકૃદ્ધર્મી સદસત્ક્ષરમક્ષરમ ।
અવિજ્ઞાતા સહસ્રાંશુર્વિધાતા કૃતલક્ષણ: ॥ 51

ગભસ્તિનેમિ: સત્ત્વસ્થ: સિંહો ભૂતમહેશ્વર:।
આદિદેવો મહાદેવો દેવેશો દેવભૃદ્ગુરુ: ॥ 52

ઉત્તરો ગોપતિર્ગોપ્તા જ્ઞાનગમ્યઃ પુરાતનઃ ।
શરીર ભૂત ભૃદ્ભોક્તા કપીન્દ્રો ભૂરિદક્ષિણઃ ॥ 53

સોમપોઽમૃતપઃ સોમઃ પુરુજિત્પુરુસત્તમઃ ।
વિનયો જયઃ સત્યસન્ધો દાશાર્હઃ સાત્વતાંપતિઃ ॥ 54

જીવો વિનયિતાસાક્ષી મુકુન્દોઽમિત વિક્રમઃ ।
અમ્ભોનિધિરનન્તાત્મા મહોદધિશયોઽન્તકઃ ॥ 55

અજો મહાર્હઃ સ્વાભાવ્યો જિતામિત્રઃ પ્રમોદનઃ ।
આનન્દો નન્દનો નન્દઃ સત્યધર્મા ત્રિવિક્રમઃ ॥ 56

મહર્ષિઃ કપિલાચાર્યઃ કૃતજ્ઞો મેદિનીપતિઃ ।
ત્રિપદસ્ત્રિદશાધ્યક્ષો મહાશૃઙ્ગઃ કૃતાન્તકૃત ॥ 57

મહાવરાહો ગોવિન્દઃ સુષેણઃ કનકાઙ્ગદી ।
ગુહ્યો ગભીરો ગહનો ગુપ્તશ્ચક્ર ગદાધરઃ ॥ 58

વેધાઃ સ્વાઙ્ગોઽજિતઃ કૃષ્ણો દૃઢ સંકર્ષણોચ્ચુતઃ ।
વરુણો વારુણો વૃક્ષઃ પુષ્કરાક્ષો મહામનાઃ ॥ 59

ભગવાન ભગહાઽઽનન્દી વનમાલી હલાયુધઃ ।
આદિત્યો જ્યોતિરાદિત્યઃ સહિષ્ણુર્ગતિસત્તમઃ ॥ 60

સુધન્વા ખણ્ડપરશુર્દારુણો દ્રવિણપ્રદઃ ।
દિવઃસ્પૃક સર્વદૃગ્વ્યાસો વાચસ્પતિરયોનિજઃ ॥ 61

ત્રિસામા સામગઃ સામઃ નિર્વાણં ભેષજં ભિષક ।
સન્યાસકૃચ્છમઃ શાન્તો નિષ્ઠા શાન્તિઃ પરાયણમ ॥ 62

www.YouSigma.com

શુભાઙ્ગઃ શાન્તિદઃ સ્રષ્ટા કુમુદઃ કુવલેશયઃ ।
ગોહિતો ગોપતિર્ગોપ્તા વૃષભાક્ષો વૃષપ્રિયઃ ॥ 63

અનિવર્તી નિવૃત્તાત્મા સંક્ષેપ્તા ક્ષેમકૃચ્છિવઃ ।
શ્રીવત્સવક્ષાઃ શ્રીવાસઃ શ્રીપતિઃ શ્રીમતાંવરઃ ॥ 64

શ્રીદઃ શ્રીશઃ શ્રીનિવાસઃ શ્રીનિધિઃ શ્રીવિભાવનઃ ।
શ્રીધરઃ શ્રીકરઃ શ્રેયઃ શ્રીમાન લોકત્રયાશ્રયઃ ॥ 65

સ્વક્ષઃ સ્વઙ્ગઃ શતાનન્દો નન્દિર્જ્યોતિર્ગણેશ્વરઃ ।
વિજિતાત્મા વિધેયાત્મા સત્કીર્તિશ્છિન્ન સંશયઃ ॥ 66

ઉદીર્ણ સર્વતશ્ચક્ષુઃ અનીશઃ શાશ્વતસ્થિરઃ ।
ભૂશયો ભૂશણો ભૂતિર્વિશોકઃ શોકનાશનઃ ॥ 67

અર્ચિષ્માનર્ચિતઃ કુમ્ભો વિશુદ્ધાત્મા વિશોધનઃ ।
અનિરુદ્ધોટપ્રતિરથઃ પ્રદ્યુમ્નોટમિતવિક્રમઃ ॥ 68

કાલનેમિનિહા વીરઃ શૌરિઃ શૂર જનેશ્વરઃ ।
ત્રિલોકાત્મા ત્રિલોકેશઃ કેશવઃ કેશિહા હરિઃ ॥ 69

કામદેવઃ કામપાલઃ કામી કાન્તઃ કૃતાગમઃ ।
અનિર્દેશ્યવપુઃ વિષ્ણુઃ વીરોટનન્તો ધનંજયઃ ॥ 70

બ્રહ્મણ્યો બ્રહ્મકૃદ બ્રહ્મા બ્રહ્મ બ્રહ્મવિવર્ધનઃ ।
બ્રહ્મવિદ બ્રાહ્મણો બ્રહ્મી બ્રહ્મજ્ઞો બ્રાહ્મણપ્રિયઃ ॥ 71

મહાક્રમો મહાકર્મા મહાતેજા મહોરગઃ ।
મહાક્રતુર્મહાયજ્વા મહાયજ્ઞો મહાહવિઃ ॥ 72

www.YouSigma.com

સ્તવ્ય: સ્તવપ્રિય: સ્તોત્રં સ્તુતિ: સ્તોતા રણપ્રિય: ।
પૂર્ણ: પૂરયિતા પુણ્ય: પુણ્યકીર્તિરનામય: ॥ 73

મનોજવસ્તીર્થકરો વસુરેતા વસુપ્રદ: ।
વસુપ્રદો વાસુદેવો વસુર્વસુમના હવિ: ॥ 74

સદ્ગતિ: સત્કૃતિ: સત્તા સદ્ભૂતિ સત્પરાયણ: ।
શૂરસેનો યદુશ્રેષ્ઠ: સન્નિવાસ: સુયામુન: ॥ 75

ભૂતાવાસો વાસુદેવ: સર્વાસુનિલયોઽનલ: ।
દર્પહા: દર્પદો દૃપ્તો દુર્ધરોઽથાપરાજિત: ॥ 76

વિશ્વમૂર્તિર્મહામૂર્તિ: દીપ્તમૂર્તિરમૂર્તિમાન ।
અનેકમૂર્તિરવ્યક્ત: શતમૂર્તિ: શતાનન: ॥ 77

એકો નૈક: સવ: ક: કિં યત્તત પદમનુત્તમમ ।
લોકબન્ધુર્લોકનાથો માધવો ભક્તવત્સલ: ॥ 78

સુવર્ણ વર્ણો હેમાઙ્ગો વરાઙ્ગશ્ચન્દનાઙ્ગદી ।
વીરહા વિષમ: શૂન્યો ઘ્રિતાશીરચલશ્ચલ: ॥ 79

અમાની માનદો માન્યો લોકસ્વામી ત્રિલોકધૃક ।
સુમેધા મેધજો ધન્ય સત્યમેધા ધરાધર: ॥ 80

તેજોવૃષો દ્યુતિધર: સર્વશસ્ત્રભૃતાં વર: ।
પ્રગ્રહો નિગ્રહો વ્યગ્રો નૈકશૃઙ્ગો ગદાગ્રજ: ॥ 81

ચતુર્મૂર્તિશ્ચતુર્બાહુશ્ચતુર્વ્યૂહશ્ચતુર્ગતિ: ।
ચતુરાત્મા ચતુર્ભાવશ્ચતુર્વેદ વિદેકપાત ॥ 82

સમાવર્તો નિવૃત્તાત્મા દુર્જયો દુરતિક્રમઃ ।
દુર્લભો દુર્ગમો દુર્ગો દુરાવાસો દુરારિહા ॥ 83

શુભાઙ્ગો લોકસારઙ્ગઃ સુતન્તુ સ્તન્તુવર્ધનઃ।
ઈન્દ્રકર્મા મહાકર્મા કૃતકર્મા કૃતાગમઃ ॥ 84

ઉદ્ભવઃ સુન્દરઃ સુન્દો રત્નનાભઃ સુલોચનઃ ।
અર્કો વાજસનઃ શૃઙ્ગી જયન્તઃ સર્વવિજ્જયી ॥ 85

સુવર્ણ બિન્દુરક્ષોભ્યઃ સર્વવાગીશ્વરેશ્વરઃ ।
મહાહ્દો મહાગર્તો મહાભૂતો મહાનિધિઃ ॥ 86

કુમુદઃ કુન્દરઃ કુન્દઃ પર્જન્યઃ પાવનોટનિલઃ ।
અમૃતાંશોટમૃતવપુઃ સર્વજ્ઞઃ સર્વતોમુખઃ ॥ 87

સુલભઃ સુવ્રતઃ સિદ્ધઃ શત્રુજિચ્છત્રુતાપનઃ ।
ન્યગ્રોધોટદુમ્બરોટશ્વત્થઃ ચાણૂરાન્ધ્ર નિષૂદનઃ ॥ 88

સહસ્રાર્ચિ સપ્તજિહ્વઃ સપ્તૈધાઃ સપ્તવાહનઃ ।
અમૂર્તિરનઘો ચિન્ત્યો ભયકૃદ્ભયનાશનઃ ॥ 89

અણુર્બૃહત્કૃશઃ સ્થૂલો ગુણભૃણ્ણિર્ગુણોમહાન ।
અધૃતઃ સ્વધૃતઃ સ્વાસ્યઃ પ્રાગ્વંશો વંશવર્ધનઃ ॥ 90

ભારભૃત કથિતો યોગી યોગીશઃ સર્વકામદઃ ।
આશ્રમઃ શ્રમણઃ ક્ષામઃ સુપર્ણો વાયુવાહનઃ ॥ 91

ધનુર્ધરો ધનુર્વેદો દણ્ડો દમયિતા દમઃ ।
અપરાજિતઃ સર્વસહો નિયન્તાટનિયમોટયમઃ ॥ 92

www.YouSigma.com

સત્વવાન સાત્વિક: સત્ય: સત્યધર્મ પરાયણ: ।
અભિપ્રાય: પ્રિયાર્હોર્હ: પ્રિયકૃત પ્રીતિવર્ધન: ॥ 93

વિહાયસગતિર્જ્યોતિ: સુરુચિર્હુતભુગ્વિભુ: ।
રવિર્વિરોચન: સૂર્ય: સવિતા રવિલોચન: ॥ 94

અનન્તો હુતભુગ્ભોક્તા સુખદો નૈકજોટગ્રજ: ।
અનિર્વિણ્ણ: સદામર્ષી લોકાધિષ્ઠાનમદ્ભુત: ॥ 95

સનાત્સનાતનતમ: કપિલ: કપિરવ્યય: ।
સ્વસ્તિદ: સ્વસ્તિકૃત્સ્વસ્તિ સ્વસ્તિભુક્સ્વસ્તિ દક્ષિણ: ॥ 96

અરૌદ્ર: કુણ્ડલી ચક્રી વિક્રમ્યૂર્જિત શાસન: ।
શબ્દાતિગ: શબ્દસહ: શિશિર શર્વરીકર: ॥ 97

અક્રૂર: પેશલો દક્ષો દક્ષિણ: ક્ષમિણાંવર: ।
વિદ્વત્તમો વીતભય: પુણ્યશ્રવણ કીર્તન: ॥ 98

ઉત્તારણો દુષ્કૃતિહા પુણ્યો દુ:સ્વપ્નનાશન: ।
વીરહા રક્ષણ: સન્તો જીવન: પર્યવસ્થિત: ॥ 99

અનન્ત રૂપોટનન્ત શ્રીર્જિતમન્યુર્ભયાપહ: ।
ચતુરશ્રો ગભીરાત્મા વિદિશો વ્યાદિશો દિશ: ॥ 100

અનાદિર્ભૂર્ભુવો લક્ષ્મી: સુવીરો રુચિરાન્ગદહ ।
જનનો જનજન્માદિર્ભીમો ભીમપરાક્રમ: ॥ 101

આધાર નિલયોટધાતા પુષ્પહાસ: પ્રજાગર: ।
ઊર્ધ્વગ: સત્પથાચાર: પ્રાણદ: પ્રણવ: પણ: ॥ 102

પ્રમાણં પ્રાણનિલયઃ પ્રાણભૃત્પ્રાણજીવનઃ ।
તત્ત્વં તત્ત્વવિદેકાત્મા જન્મમૃત્યુજરાતિગઃ ॥ 103

ભૂર્ભુવઃ સ્વસ્તરુસ્તારઃ સવિતા પ્રપિતામહઃ ।
યજ્ઞો યજ્ઞપતિર્યજ્વા યજ્ઞાઙ્ગો યજ્ઞવાહનઃ ॥ 104

યજ્ઞભૃદ યજ્ઞકૃદ યજ્ઞી યજ્ઞભુગ યજ્ઞસાધનઃ ।
યજ્ઞાન્તકૃદ યજ્ઞગુહ્યમન્નમન્નાદ એવ ચ ॥ 105

આત્મયોનિઃ સ્વયંજાતો વૈખાન સામગાયનઃ ।
દેવકીનન્દનઃ સ્રષ્ટા ક્ષિતીશઃ પાપનાશનઃ ॥ 106

શઙ્ખભૃન્નન્દકી ચક્રી શાઙ્ગર્ધન્વા ગદાધરઃ ।
રથાઙ્ગપાણિરક્ષોભ્યઃ સર્વ પ્રહરણાયુધઃ ॥ 107

સર્વ પ્રહરણાયુધ ૐ નમઃ ઈતિ

વનમાલી ગદી શાર્ઙ્ગી શન્ઙ્ખી ચક્રી ચ નન્દકી ।
શ્રીમાન નારાયણો વિષ્ણુર્વાસુદેવોભિરક્ષતુ ॥ 108

શ્રી વાસુદેવોટભિરક્ષતુ ૐ નમો ઈતિ

ઈતીદં કીર્તનીયસ્ય કેશવસ્ય મહાત્મનઃ ।
નામ્નાં સહસ્રં દિવ્યાનામ અશેષેણ પ્રકીર્તિતમ । 1

ય ઈદં શ્રુણુયાન્નિત્યં યશ્ચાપિ પરિકીર્તયેત ।
નાશુભં પ્રાપ્નુયાત્કિંચિત્સોટમુત્રેહ ચ માનવઃ ॥ 2

વેદાન્તગો બ્રાહ્મણઃ સ્યાત્ક્ષત્રિયો વિજયી ભવેત ।
વૈશ્યો ધનસમૃદ્ધઃ સ્યાચ્છૂદ્રઃ સુખમવાપ્નુયાત ॥ 3

ધર્માથી પ્રાપ્નુયાદ્ધર્મમ અર્થાર્થી ચાર્થમાપ્નુયાત ।
કામાનવાપ્નુયાત્કામી પ્રજાર્થી ચાપ્નુયાત્પ્રજામ ॥ 4

ભક્તિમાન યઃ સદોત્થાય શુચિ સ્તદ્ગત માનસઃ ।
સહસ્રં વાસુદેવસ્ય નામ્નામેતત્પ્રકીર્તયેત ॥ 5

યશઃ પ્રાપ્નોતિ વિપુલં જ્ઞાતિ પ્રાધાન્ય મેવચ ।
અચલાં શ્રિયમાપ્નોતિ શ્રેયઃ પ્રાપ્નોત્યનુત્તમમ ॥ 6

ન ભયં કવચિદાપ્નોતિ વીર્યં તેજશ્ચ વિન્દતિ ।
ભવત્યરોગો દ્યુતિમાન બલરૂપગુણાન્વિતઃ ॥ 7

રોગાર્તો મુચ્યતે રોગાત બદ્ધો મુચ્યેત બન્ધનાત ।
ભયાન્મુચ્યેત ભીતસ્તુ મુચ્યેતાપન્ન આપદઃ ॥ 8

દુર્ગાણ્યતિતરત્યાશુ પુરુષઃ પુરુષોત્તમમ ।
સ્તુવન્નામસહસ્રેણ નિત્યં ભક્તિસમન્વિતઃ ॥ 9

વાસુદેવાશ્રયો મર્ત્યો વાસુદેવ પરાયણઃ ।
સર્વપાપ વિશુદ્ધાત્મા યાતિ બ્રહ્મ સનાતનમ ॥ 10

ન વાસુદેવ ભકતાનામ અશુભં વિદ્યતે કવચિત ।
જન્મ મૃત્યુ જરા વ્યાધિ ભયં નૈવોપજાયતે ॥ 11

ઈમં સ્તવમધીયાનઃ શ્રદ્ધાભક્તિ સમન્વિતઃ ।
યુજ્યેતાત્મ સુખક્ષાન્તિઃ શ્રીધૃતિ સ્મૃતિ કીર્તિભિઃ ॥ 12

ન ક્રોધો ન ચ માત્સર્યં ન લોભો નાશુભામતિઃ ।
ભવન્તિ કૃત પુણ્યાનાં ભકતાનાં પુરુષોત્તમે ॥ 13

દ્યૌ: સચન્દ્રાર્ક નક્ષત્રા ખં દિશો ભૂર્મહોદધિ: ।
વાસુદેવસ્ય વીર્યેણ વિધૃતાનિ મહાત્મન: ॥ 14

સસુરાસુર ગન્ધર્વ સયક્ષોરગરાક્ષસમ
જગદ્વશે વર્તતેદં કૃષ્ણસ્ય સચરાચરં ॥ 15

ઈન્દ્રિયાણિ મનો બુદ્ધિ: સત્ત્વં તેજો બલં ધૃતિ: ।
વાસુદેવાત્મકાન્યાહુ: ક્ષેત્રં ક્ષેત્રજ્ઞ એવ ચ ॥ 16

સર્વાગમાનામાચાર: પ્રથમં પરિકલ્પતે ।
આચારપ્રભવો ધર્મો ધર્મસ્ય પ્રભુરચ્યુત: ॥ 17

ઋષય: પિતરો દેવા મહાભૂતાનિ ધાતવ: ।
જઙ્ગમા–જઙ્ગમં ચેદં જગન્નારાયણોદ્ભવમ ॥ 18

યોગો જ્ઞાનં તથા સાંખ્યં વિદ્યા: શિલ્પાદિ કર્મ ચ ।
વેદા: શાસ્ત્રાણિ વિજ્ઞાનં એતત સર્વં જનાર્દનાત ॥ 19

એકો વિષ્ણુર્મહદ્ભૂતં પૃથગ્ભૂતાન્યનેકશ: ।
ત્રીંલ્લોકાન્વ્યાપ્ય ભૂતાત્મા ભુઙ્કતે વિશ્વભુવવ્યય: ॥ 20

ઈમં સ્તવં ભગવતો વિષ્ણોર્વ્યાસેન કીર્તિમમ ।
પઠેદ્ય ઈચ્છેત્પુરુષ: શ્રેય: પ્રાપ્તું સુખાનિ ચ ॥ 21

વિશ્વેશ્વરમજં દેવં જગત: પ્રભુમવ્યયમ ।
ભજન્તિ યે પુષ્કરાક્ષં ન તે યાન્તિ પરાભવમ ॥ 22

ન તે યાન્તિ પરાભવમ ૐ નમ ઈતિ ।

અર્જુન ઉવાચ

પદ્મપત્ર વિશાલાક્ષ પદ્મનાભ સુરોત્તમ ।
ભક્તાનામનુરક્તાનાં ત્રાતા ભવ જનાર્દન ॥ 23

શ્રી ભગવાન ઉવાચ
યો માં નામ સહસ્રેણ સ્તોતુમિચ્છતિ પાણ્ડવ ।
સોઽહમેકેન શ્લોકેન સ્તુત એવ ન સંશયઃ ॥ 24

સ્તુત એવ ન સંશય ૐ નમ ઈતિ

વ્યાસ ઉવાચ
વાસનાદ્વાસુદેવસ્ય વાસિતં ભુવનત્રયમ ।
સર્વભૂતનિવાસોઽસિ વાસુદેવ નમોઽસ્તુતે ॥ 25

વાસુદેવ નમોસ્તુત ૐ નમ ઈતિ

પાર્વત્યુવાચ
કેનોપાયેન લઘુના વિષ્ણોર્નામ સહસ્રકમ ।
પઠ્યતે પણ્ડિતૈર્નિત્યં શ્રોતુમિચ્છામ્યહં પ્રભો ॥ 26

ઈશ્વર ઉવાચ
શ્રી રામ રામ રામેતિ રમે રામે મનોરમે
સહસ્ર નામ તત્તુલ્યં રામ નામ વરાનને ॥ 27

રામ નામ વરાનન ૐ નમ ઈતિ

બ્રહ્મ ઉવાચ
નમોઽસ્ત્વનન્તાય સહસ્રમૂર્તયે
સહસ્રપાદા ક્ષિશિરોરુબાહુવે ।
સહસ્રનામ્ને પુરુષાય શાશ્વતે
સહસ્રકોટી યુગધારિણે નમઃ ॥ 28

સહસ્રકોટી યુગધારિણે નમ: ૐ નમ ઈતિ

સઞ્જય ઉવાચ

યત્ર યોગેશ્વર: કૃષ્ણો યત્ર પાર્થો ધનુર્ધર: ।
તત્ર શ્રીર્વિજયો ભૂતિર્ધ્રુવા નીતિર્મતિર્મમ ॥ 29

શ્રી ભગવાન ઉવાચ

અનન્યાશ્ચિન્તયન્તો માં યે જના: પર્યુપાસતે ।
તેષાં નિત્યાભિયુક્તાનાં યોગક્ષેમં વહામ્યહમ ॥ 30

પરિત્રાણાય સાધૂનાં વિનાશાય ચ દુષ્કૃતામ ।
ધર્મ સંસ્થાપનાર્થાય સંભવામિ યુગે યુગે ॥ 31

આર્તા: વિષણ્ણા: શિથિલાશ્ચભીતા:
ઘોરેષુ ચ વ્યાધિષુ વર્તમાના: ।
સંકીર્ત્ય નારાયણ શબ્દ માત્રં
વિમુક્તદુ:ખા: સુખિનો ભવન્તુ ॥ 32

કાયેન વાચા મનસેન્દ્રિયૈર્વા
બુદ્ધ્યાત્મનાવા પ્રકૃતે સ્વભાવાત ।
કરોમિ યદ્યત સકલં પરસ્મૈ
નારાયણાયેતિ સમર્પયામિ ॥
યદક્ષર પદભ્રષ્ટં માત્રાહીનં ચ યદ્ભવેત
તત્સર્વં ક્ષમ્યતાં દેવા નારાયણ નમોઽસ્તુ તે

॥ ઈતિ શ્રી મહાભારતે શત સહસ્રિકાયાં સંહિતાયાં વૈયાસિક્યાં અનુશાસનિકપર્વણિ મોક્ષધર્મે ભીષ્મ યુધિષ્ઠિર સંવાદે શ્રી વિષ્ણુ સહસ્રનામ સ્તોત્રં સંપૂર્ણમ ॥

www.YouSigma.com